

Posudek oponenta diplomové práce

Autor: Bc. Monika Kutilová

Název práce: Komparativní analýza imigračních a integračních politik v České republice a Slovenské republice a profil nestátních neziskových organizací zabývajících se danou agendou.

Oponent: Mgr. František Valeš

Kriteria hodnocení:	Hodnocení:
Vhodnost a aktuálnost tématu vzhledem k oboru Studia občanského sektoru	1
Stručné slovní hodnocení: téma je velmi aktuální, z hlediska oboru relevantní	
Využití relevantní teoretické literatury včetně cizojazyčné	2
Stručné slovní hodnocení: práce s literaturou je přijatelná	
Formulace cíl (problém, dílčí cíle) s využitím teorie	2
Stručné slovní hodnocení: cíl je jasně formulován, využití teorie se však při jeho formulaci příliš nedostává (namísto teoretických východisek se autorka dovolává spíše subjektivní touhy po poznání)	
Formulace hypotézy (výzkumné otázky)	1
Stručné slovní hodnocení: hypotézy jsou formulovány jasně	
Splnění vytčeného cíle	3
Stručné slovní hodnocení: přestože je cílem práce „porovnat přístup k migraci a integraci v ČR a SR“, práce je, spíše než analýzou, deskripcí politik, chybí vyhodnocení jejich implemetace, a deskripcí aktivit NNO, bez vyhodnocení jejich úspěšnosti, a to též ve spojení s chybějící analýzou poslání jednotlivých NNO a naplňování těchto poslání. Nadto, v závěru práce se objevují významné kritické postřehy, které však nenavazují na obsah práce.	
Vhodnost zvolených metod a jejich použití	3
Stručné slovní hodnocení: analýzu dokumentů nelze považovat za dostatečnou metodu pro splnění cíle práce, neboť přístup k migraci a integraci nelze zjistit pouhou analýzou koncepčních a dalších dokumentů, což se ostatně projevuje v deskripční povaze práce bez vyhodnocení dopadů politik a aktivit NNO. Autorka navíc opomněla vycházet z dokumentů vyhodnocujících naplňování koncepcí, byť i jen na vládní úrovni (kupř. MVČR, Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace na území ČR). Zásadně je však nutno autorce vytknout, že nedostupnost dokumentů o slovenských NNO, viz str. 47, neřešila zvolením jiné metody (kupř. dotazníkového šetření mezi NNO), nýbrž zvolenou metodu nekonceptně nahradila subjektivními postřehy z účasti na jedné (!) konferenci.	
Je-li práce prakticky orientovaná, zda přináší návrhy řešení (doporučení)	2
Stručné slovní hodnocení: detailní deskripci koncepčních přístupů v obou státech lze považovat za přínosnou, popis právních regulací je však spíše nahodilý, stejně tak návrhy řešení.	
Kvalita vlastních závěrů	3
Stručné slovní hodnocení: jakkoli práce obsahuje některé velmi relevantní závěry, bohužel (a ne zcela pochopitelně) některé z nich vůbec nekorespondují s textem práce, ve kterém nejsou jimi pojímané problémy vůbec zmíněny. Závěrem komparace NNO je de facto to, že aktivity a profily sledovaných NNO jsou podobné, což považují za poněkud zbytečný výstup, do jisté míry popírající smysluplnost této části práce.	
Práce s literaturou, citace pramenů, informačních zdrojů	2
Stručné slovní hodnocení:	
Formulační a gramatická úroveň	2

Stručné slovní hodnocení: v práci se objevuje značné množství překlepů, zejména v koncovkách, a hovorová čeština (např. na str. 19 „vybraný kvalifikovaný pracovníci“) Autorka rovněž často používá slova ve slovenštině (a to nikoliv při citaci slovenských dokumentů), což však považuji vzhledem k zaměření práce za omluvitelné. Ne zcela logické a nadbytečné je nahrazování termínu NNO termínem „neziskovky“ pro české NNO a „nevládky“ pro slovenské NNO – nutno podotknout, že termín „nevládka“ se hovorově používá i v češtině. V práci jsou chaoticky používány zkratky, zvláště instituce jsou na různých místech zkracovány různě, postrádám seznam použitých zkratek.

Grafická úprava

1

Stručné slovní hodnocení:

Celková známka před obhajobou: 2-3

pozn.: Lze udělovat známky od 1 do 4. V případě, že bude jedna část práce hodnocena známkou 4, je třeba práci nedoporučit k obhajobě.

Témata a připomínky pro obhajobu, průběh obhajoby:

Práce je především pasivním přepisem koncepčních dokumentů, a to pro každý stát samostatně, samotné komparaci je věnován pouze omezený prostor, což činí práci poněkud nepřehlednou. V práci postrádám implementaci koncepčních opatření (jakými konkrétními postupy jsou zaváděny v praxi) a zejména jejich evaluaci. Srovnání situace v občanském sektoru v obou zemích metodou srovnání konkrétních NNO ve dvojicích se mi nejeví jako příliš účelné, neboť touto metodou dospívá studentka k závěru, že dvě organizace jsou podobné, dělají podobné aktivity a jsou podobně financovány. Vyhodnocení úspěšnosti aktivit a návrhy postrádám. Nadto při komparaci studentka nepoužívá srovnávací kritéria systematicky, některé aspekty poměrně detailně rozebírá v jednom státě, ovšem ve druhém se jim téměř nevěnuje, např. nabývání státního občanství, participace cizinců ve veřejném životě.

Za překvapující považuji konstatování studentky na str. 41: „Slovensko alespoň umožňuje cizincům s trvalým pobytem účastnit se voleb regionálních“. Z české perspektivy se jedná o zásadní skutečnost, studentka navíc možnosti, resp. nemožnosti a kritice ze strany NNO, politické participace cizinců na lokální úrovni v ČR nevěnuje pozornost.

Studentka opomněla zmínit v části týkající se právní úpravy v ČR, resp. kritice NNO k novele zákona o pobytu cizinců účinné od 1.1.2011, diskusi týkající se přístupu cizinců ke zdravotní péči, resp. téma zdravotního pojištění.

Při obhajobě by se studentka měla zaměřit na vyhodnocení implementace koncepčních opatření v obou státech a na vyhodnocení úspěšnosti aktivit NNO. Zároveň by měla reflektovat hypotézy práce, neboť práce nepřináší jednoznačné odpovědi.

Dále uvádím několik konkrétních výtek:

Na str. 10 studentka nesprávně uvádí, že směrnice patří mezi dokumenty EU, které nejsou pro členské státy závazné.

Na str. 28 studentka uvádí, že se v roce 2009 uskutečnila v Plzni první konference k integraci na lokální úrovni. Jelikož opatření migrace a integrace na lokální úrovni patří mezi výzkumné otázky, postrádám zhodnocení, nebo alespoň popis výstupů konference.

Na str. 29 studentka konstatuje, že migrační výměna mezi ČR a SR zůstává dosud nadstandardní, odkazuje přitom na publikaci z roku 2003. Jak vypadá migrace mezi ČR a SR v roce 2011?

Postřehy studentky z konference Migrácia a integrácia (str. 47 – 48) považují za relevantní východisko, uvádět však v práci pouze subjektivní postřehy bez jejich verifikace je významnou slabinou práce. Ověřovala nějak studentka své dojmy u zástupců NNO či jiných „hráčů“ na poli migrace a integrace v SR?

Z jakých zdrojů studentka zjišťovala NNO, které se v obou státech zabývají migrací a integrací? Na str. 58 uvádí, že se jí nepodařilo na internetu dohledat lokální NNO působící v Karlovarském a Královéhradeckém kraji, ale „je samozřejmě možné, že v těchto krajích působí“. Studentka si informaci buď měla ověřit z jiných zdrojů, nebo nespekulovat.

V závěru práce (na str. 61 an.) studentka shrnuje některé relevantní úvahy, které však vůbec nekorespondují s obsahem práce. Postrádám podložení a rozbor těchto úvah v samotné analytické části práce. Studentka by tak měla odpovědět na otázky:

- Jaký je pohled občanů v ČR a SR na otevřenost státu k cizincům (str. 61, odst. 2)?
- Jaká je jazyková vybavenost úředníků a připravenost pedagogů a jaká konkrétní opatření k jejímu zvyšování jsou v ČR i SR přijímána či navrhována?
- Jak konkrétně se v praxi českých a slovenských NNO projevuje závislost na státní dotační politice?
- Uvažují NNO o realizaci programů sociálního podnikání, existují příklady dobré praxe?
- Existuje reálný zájem komerčních subjektů, zaměstnávajících cizince, případně cizozemských či nadnárodních korporací podporovat NNO a jak je s touto formou sponzoringu počítáno ve fundraisingových strategiích jednotlivých NNO?

V Příloze č. 1 je v seznamu slovenských NNO nesystematicky uveden IOM, přestože se jedná o mezinárodní mezivládní organizaci.

V Praze dne 3.9.2011

Podpis oponenta práce